

Číslo: 66010/2023-2024

SPRÁVA
o výsledkoch školskej inšpekcie
vykonanej dňa **27. 05. 2024**

Názov kontrolovaného subjektu	
Špeciálna základná škola, Za parkom 966, Veľký Krtíš	
Zriaďovateľ	Regionálny úrad školskej správy v Banskej Bystrici

Vedúci zamestnanci kontrolovaného subjektu:

Mgr. Gabriela Ružinská, riaditeľka školy

Mgr. Ľuboslava Kamenská, zástupkyňa riaditeľky školy

V súlade s poverením na **tematickú** inšpekciu č. 66010/2023-2024 zo dňa 23. 05. 2024 **inšpekciu vykonali:**

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

Ing. Lucia Vojčíková, školská inšpektorka, ŠIC Banská Bystrica

1 PREDMET ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Kontrola postupu špeciálnej základnej školy pri oslobodení žiakov od povinnosti dochádzať do školy a uplatňovaní ochranného opatrenia v škole.

1.1 ZÁKLADNÉ ÚDAJE

Kontrolovaným subjektom bola štátna mestská plnoorganizovaná špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom slovenským. V školskom roku 2023/2024 vzdelávali v jednozmennej prevádzke v 10 triedach 85 žiakov 1. až 10. ročníka, z toho v 7 triedach 54 žiakov s xxx stupňom xxxxxx postihnutia (xP) (variant xxx)¹, 3 žiakov s xxxxx postihnutím v kombinácii s xxP (7. ročník) a 1 žiaka s xxxxx postihnutím v kombinácii s xxx alebo xxx stupňom xP² (1. ročník) a v 3 triedach 27 žiakov³ rôznych ročníkov, ktorých edukácia prebiehala podľa individuálnych vzdelávacích

¹ v dvoch triedach vzdelávali spoločne žiakov viacerých ročníkov (1. a 2. ročník; 3. a 4. ročník), žiaci 5. až 9. ročníka boli vzdelávaní v triedach samostatne;

² žiak bol riaditeľkou školy oslobodený od povinnosti dochádzať do školy a vzdelávanie mu v súlade s § 19 ods. 5 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov neposkytovali;

³ žiaci so xxxxx stupňom xP, s xxx postihnutím (xP v kombinácii s xxxxx) a žiaci s xxx alebo inou xxx poruchou s xxxxx postihnutím (variant xxx);

programov (IVP). Povinnú školskú dochádzku osobitným spôsobom (individuálne vzdelávanie)⁴ plnilo 8 žiakov v 3., 4., 5., 7. a 9. ročníku, ochranné opatrenie uplatnili jedenkrát u žiaka 9. ročníka.

ZISTENIA A ICH HODNOTENIE

1.2 Oslobodzovanie žiakov od povinnosti dochádzať do školy (individuálne vzdelávanie)

Riaditeľka školy v súlade s právnym predpisom (na základe písomnej žiadosti zákonných zástupcov a vyjadrenia všeobecného lekára pre deti a dorast) rozhodla o oslobodení 8 žiakov (2 žiaci 3. ročníka, dvaja 4. ročníka, jeden 5. ročníka, jeden 7. ročníka, dvaja 9. ročníka) od povinnosti dochádzať do školy (individuálne vzdelávanie).

Edukáciu žiakov následne realizovali podľa IVP a hodnotenie vyučovacích predmetov a správania uskutočňovali na základe písomných správ o postupe a výsledkoch ich výchovnovzdelávacej činnosti, ktoré po prerokovaní v pedagogickej rade predkladali riaditeľke školy.

Písomné záznamy v triednych výkazoch o vydaných rozhodnutiach na povolenie individuálneho vzdelávania žiakov s výnimkou jedného žiaka 9. ročníka absentovali.

Formou individuálneho vzdelávania na základe odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie⁵ v rozsahu 5 vyučovacích hodín týždenne vzdelávali i žiaka 4. ročníka xxxx⁶, ktorý bol v čase realizácie inšpekčného výkonu žiakom ZŠ xxxx. Do školy bol prijatý prestupom na vzdelávanie v špeciálnej triede základnej školy (ZŠ) od 03. 04. 2024.

1.3 Použitie ochranného opatrenia vo výchovno-vzdelávacom procese

Škola podrobne o použití ochranného opatrenia deklarovala v súlade s právnou normou v školskom poriadku a zamestnanci školy s ním boli oboznámení na pracovnej porade dňa 01. 06. 2023. Z informačného dotazníka riaditeľky školy vyplynulo použitie ochranného opatrenia jedenkrát⁷ v aktuálnom školskom roku. O jeho dôvode a priebehu vypracovali písomný záznam, v ktorom zaznamenali dátum, čas, dôvod – popis správania sa žiaka počas incidentu i spôsob riešenia vzniknutej situácie (vyčlenenie žiaka z kolektívu, pridelenie dozoru, privolanie zákonných zástupcov a príslušníkov PZ SR).

Zo zápisnice z pracovnej porady uskutočnenej dňa 02. 10. 2023 vyplynulo, že evidenciu a riešenie ďalšieho problémového správania žiakov bolo v kompetencii výchovnej poradkyne, ktorá v rozhovore uviedla, že neadekvátne správanie žiakov riešili v prevažnej väčšine interne okamžitým upokojením žiakov⁸, pohovorom s nimi, vypracovaním záznamov zo vzniknutých situácií so spôsobom ich riešenia a následnom bezodkladnom informovaní zákonných zástupcov žiakov⁹.

Z predloženej dokumentácie a z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že xxx, žiak 5. ročníka v III. IVP triede, bol žiakom školy od 01. 02. 2024. Dňa 11. 03. 2024 svojím nekontrolovaným správaním na vyučovaní závažne ohrozoval bezpečnosť a zdravie učiteľov i spolužiakov. Riaditeľka školy v liste zo dňa 12. 03. 2024 informovala vedenie centra pre deti a rodiny (CDR)¹⁰,

⁴ § 24 ods. 2 písm. a) zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov;

⁵ CPP, xxx

⁶ riaditeľka školy rozhodla o jeho oslobodení od povinnosti dochádzať do školy (13. 11. 2023) na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu (10. 11. 2023) a odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie (13. 11. 2023);

⁷ 22. 04. 2024 u žiaka 9. ročníka III. IVP triedy;

⁸ predložila 14 písomných záznamov z riešenia konfliktných situácií na škole;

⁹ písomný záznam o závažnom porušení školského poriadku, oznámenie o správaní žiaka;

¹⁰ CDR, xxxx

že škola vzhľadom na jeho zdravotné znevýhodnenie a prebiehajúce obdobie adaptácie na nové školské prostredie, napriek prispôsobeniu pedagogických prístupov a do istej miery i akceptáciu nežiadúcich prejavov v jeho správaní, riešila ťažko zvládnuteľné situácie na vyučovaní¹¹ (profesionálneho náhradného rodiča žiaka každodenne informovali). Svoje tvrdenia podložila kópiou 5 zápisov (za mesiac február 2024) triednej učiteľky i pedagogickou charakteristikou žiaka a požiadala zamestnancov CDR o spoluprácu a návrhy na postup riešenia vzniknutej situácie. Riaditeľka CDR vo svojej písomnej odpovedi zaujala k situácii konštruktívne stanovisko a dňa 15. 03. 2024 zrealizovali stretnutie zamestnancov CDR a školy, zo záverov ktorého vyplynuli škole úlohy (do doby ukončenia zariaďovania relaxačnej multisenzorickej miestnosti SNOEZELEN), vytvoriť pre žiaka „bezpečný kútik“, zabezpečiť mu pedagogický dozor v čase atakov zúrivosti, v triede eliminovať podnety k vyvolaniu tohto stavu, v spolupráci s profesionálnym náhradným rodičom vytvoriť systém odmien, počas vyučovacej hodiny striedať prácu a odpočinok a pod.

Z rozhovoru s riaditeľkou školy vyplynulo, že agresívne správanie zaznamenali aj v dňoch 15. 04. 2024 a 16. 04. 2024, kedy vzhľadom na vyhrotenú situáciu triedna učiteľka vylúčila žiaka z vyučovania a telefonicky požiadala profesionálneho náhradného rodiča o jeho vyzdvihnutie zo školy¹². Žiak obidva dni pod dozorom zástupkyne riaditeľky školy mimo triedneho kolektívu počkal na jeho príchod. Záznam o použití ochranného opatrenia nevyhotovili, čo bolo v rozpore s právnou normou.

Druhé stretnutie zamestnancov CDR a školy vzhľadom na nezlepšenie situácie¹³ napriek uplatneniu opatrení z minulého stretnutia uskutočnili dňa 18. 04. 2024. Z jeho záverov vyplynula škole úloha požiadať zariadenie poradenstva a prevencie¹⁴ o rediagnostické vyšetrenie žiaka, ktorý bol v starostlivosti pedopsychiatra a absolvoval medikamentóznú liečbu. V dňoch od 29. 04. 2024 do 16. 05. 2024 bol žiak hospitalizovaný v xxxxxx v xxx.

2 ZÁVERY

Škola zabezpečovala výchovu a vzdelávanie žiakom s mentálnym i viacnásobným postihnutím (MP v kombinácii s ťažkou vychovateľnosťou, autizmom alebo inou pervazívnou vývinovou poruchou s mentálnym postihnutím).

Riaditeľka školy v aktuálnom školskom roku v súlade s právnym predpisom rozhodla o oslobodení 8 žiakov od povinnosti dochádzať do školy. Povinnú školskú dochádzku plnili formou osobitného plnenia - individuálnym vzdelávaním. V zhode s právnym predpisom rozhodla i o povolení individuálneho vzdelávania žiaka xxxxx.

Ochranné opatrenie na upokojenie žiaka z dôvodu ohrozovania bezpečnosti a zdravia ostatných žiakov i pedagógov, z priebehu ktorého vypracovali písomný záznam, použila riaditeľka školy jedenkrát. Z dvoch vylúčení žiaka xxxxxx z výchovy a vzdelávania písomný záznam nevypracovali, čo bolo v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom.

¹¹ odmietanie zapojiť sa do práce, úteky do iných tried, narušanie a znemožňovanie vyučovania vo svojej i v iných triedach, ohrozovanie učiteľov a spolužiakov - zaháňanie sa školskými stoličkami, búchanie päťami do nábytku, stien, kopanie do okolitých predmetov, vulgárne nadávanie, ničenie školského nábytku a pomôcok, lámanie predmetov v snahe získať ostré hrany a následná snaha o sebapoškodzovanie, snaha o vyskočenie z okna, používanie slova „zabijem“ a pod.;

¹² 15. 04. 2024 žiak vymeškal 1 vyučovaciu hodinu; dňa 16.04.2024 vymeškal 2 vyučovacie hodiny;

¹³ žiak hodil o zem kvetináč, napádal spolužiakov do takej miery, že na jeho oddelenie od nich museli privolať muža – školníka, búchal si hlavu o stenu, vyhrážal sa zabitím a pod.;

¹⁴ SŠCPP xxxxx

Zistilo sa porušenie všeobecne záväzných právnych a interných predpisov:

1. § 58 ods. 4 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*nevyhotovenie písomného záznamu o dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia*),
2. § 37 ods. 2 písm. b) zákona č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (*triedni učitelia sa nepodielali na vedení príslušnej pedagogickej dokumentácie*).

Zamestnanci, ktorých sa príslušné inšpekčné zistenia týkajú, boli s výsledkami a závermi oboznámení.

OPATRENIA ŠTÁTNEJ ŠKOLSKEJ INŠPEKCIE

Na základe zistení a ich hodnotení uvedených v správe o výsledkoch školskej inšpekcie Štátna školská inšpekcia uplatňuje voči vedúcemu zamestnancovi kontrolovaného subjektu tieto opatrenia:

1. **ukladá kontrolovanému** subjektu v lehote do 28. 06. 2024 **prijat' konkrétne opatrenia** na odstránenie zistených nedostatkov týkajúcich sa **pedagogického riadenia** (nevyhotovenie písomného záznamu o dôvodoch a priebehu ochranného opatrenia, nevedenie príslušnej pedagogickej dokumentácie triednymi učiteľmi) a predložiť ich Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica s uvedenými termínmi splnenia a menami zodpovedných zamestnancov.

Správu o splnení prijatých a uložených opatrení na odstránenie nedostatkov a ich príčin predložiť Školskému inšpekčnému centru Banská Bystrica v termíne do 13. 09. 2024.

PÍ SOMNÉ MATERIÁLY POUŽITÉ PRI ŠKOLSKEJ INŠPEKCII:

1. ŠkVP,
2. školský poriadok,
3. triedne výkazy,
4. rozhodnutia riaditeľky školy a podklady k ich vydaniu,
5. Návrh na vzdelávanie dieťaťa alebo žiaka so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami v materskej škole, v základnej škole, v strednej škole a v špeciálnej škole,
6. správy z diagnostických vyšetrení,
7. IVP,
8. korešpondencia medzi školou a CDR,
9. zápisnice z pracovných stretnutí zamestnancov CDR a školy,
10. pedagogická charakteristika žiaka,
11. záznamy zo zošita triednej učiteľky,
12. zápisnice z pracovných porád a zo zasadnutí pedagogickej rady,
13. písomný záznam o použití ochranného opatrenia – vylúčení žiaka z výchovy a vzdelávania,
14. písomný záznam o závažnom porušení školského poriadku, oznámenie o správaní žiaka,
15. zoznamy žiakov.

Správu o výsledkoch školskej inšpekcie vyhotovila:

školská inšpektorka: Mgr. Gabriela Fuňáková

Dňa: 05. 06. 2024

PREROKOVANIE SPRÁVY

Na prerokovaní správy o výsledkoch školskej inšpekcie sa zúčastnili:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:
Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:
Mgr. Gabriela Ružinská

Prerokovanie správy o výsledkoch školskej inšpekcie potvrdzujú dňa 11. 06. 2024 v Banskej Bystrici:

a) za Štátnu školskú inšpekciu, Školské inšpekčné centrum Banská Bystrica:

Mgr. Gabriela Fuňáková

b) za kontrolovaný subjekt zodpovedný vedúci zamestnanec:

Mgr. Gabriela Ružinská

Vyjadrenie vedúceho zamestnanca kontrolovaného subjektu, ktorého sa zistenia týkajú
(vedúci zamestnanec môže zaslať písomné vyjadrenie k obsahu správy do 5 pracovných dní od prerokovania):

Mgr. Gabriela Ružinská, riaditeľka školy

Stanovisko školského inšpektora k vyjadreniu:

Mgr. Gabriela Fuňáková, školská inšpektorka

Na vedomie

Úsek inšpekčnej činnosti